

Priloga vsaki četrtki in vsake
petke vred ali v Mariboru s
prijetjem na dom za celo leto
20 K, pol leta 20 K, za četrti leta
30 K, liven Jugoslavije 50 K.
Redovna se pošlje na uprav-
ništvo Slovenskega Gospodarja
v Mariboru, Koroška cesta št. 5.
Za vsa dopisila do odpovedi.
Narodna se plačuje naprej.
— Telefon št. 220. —

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Udaje „Kotol, takovnega družbe“
dobivajo list brez posebne na-
ročnine. — Uredništvo: Koroška
cesta št. 5. Rokopisi se ne vračajo.
Upravičeno sprejema naročnine,
inserate in reklamacije. Cena
insercion po dogovoru. Za vsa
krotne oglase primeren popis.
Nezaprite reklamacije so politične
proste.
— Telefon št. 220. —

35. številka.

Maribor, dne 1. septembra 1921.

55. letnik.

1. Mesenjak.

Pazite na volitve v cenilne komisije za dohodnino!

V „Uradnem listu“ za Slovenijo z dne 16. avgusta 1921 št. 97, letnik III, je delegacija ministrstva financ razpisala volitve za cenilne komisije za priredbo dohodnine. Te volitve so za davkoplačevalce zelo velike važnosti. Ake kje, je tukaj na mestu geslo: Pomagaj si sam!

Največ pritožb je bilo zadnji dve leti, da se je osebnih dohodnina 1. na splošno previsoko, 2. neenakomerno predpisala in iztirjala ter da se 3. niso pri kmetijskih posestnikih v zadostni meri upoštevale gospodarske okolščine in posebej ne brezpogojno potrebni izdatki.

Seda, je čas, da si davkoplačevalci pomagajo, ako volijo v okrajne komisije dobre, vestne in z gospodarskimi razmerami večje može — zaupnike. Opozorjamo pravočasno na te volitve, da nam nihče ne bo mogel očitati, da smo priložnost v korist in varstvo davkoplačevalcev zanemarili.

Glavno je, da davkov kot takšnih nihče ne more popolnoma odpraviti, ali olajšave in pravična razdelitev se lahko pribori. In to je glavni namen komisij, ki imajo zelo dalekosežne pravice. Komisija ima n. pr. v zadevah osebne dohodnine iste pravice, kakor davčna oblast. Ona presoja vse ustmene in pismene napovedi, predsednik lahko zahteva ravno tako kakor tudi cela komisija ponovno napovedi določkov od davkoplačevalca in ima pravico, da ga pokliče in zaslišuje. Komisija sme poklicati k sejam izvedence, ravno tako ima davkoplačevalec pravico predlagati, da se izvedenci zaslišijo in zaprisežejo.

Komisija sama določi na podlagi svojih poizvedb in na podlagi davkoplačevalčevih podatkov višino, stopnjo davka. To je njena največja moč. Pri tem vpoštevava vedno splošni gospodarski položaj in tudi posebne okolnosti posameznih obdavčencev. Ravno v tem oziru komisija lahko največ stori, ako pošteno, vestno in nesebično vrši svoj posel.

Podrobnosti o načinu poslovanja in o pravicah komisij in načinu, kako se ima davkoplačevalec braniti, bom opisal še pozneje.

Naša pokrajinska narodna vlada je morala svoj čas (29. jan. 1919) komisijske ukiniti, ker jim je že davno potekla volilna doba in ker so bili v njih po mnogih krajih sami Nemci in nemškutarji. Kmalu nato pa je beograjsko ministrstvo financ vse centra-

liziralo v Beogradu in tako delegat v Ljubljani ni smel, ministri financ pa so pač obljubili, ali niso izvršili razpisa. Ponovnemu našemu dreganju in intervencijam je sedaj zadoščeno.

Volitve se vršijo glasom razpisa v nedeljo, dne 25. septembra t. l.; volilno pravico imajo le moški, 24 let stari davkoplačevalci z vsemi državljan-skimi in političnimi pravicami. Zakaj niso dali tudi davkoplačevalkam vsaj aktivne volilne pravice, mi je nerazumljivo, kajti če so lahko skrčili dobo veljavnosti mandator od 4 na 3 leta in namesto v postavi določene volitve z listkom upeljali ustmeno volitev, potem tudi ni razloga, zakaj se davkoplačevalkam ne bi dala možnost, da same zastopajo svoje interese, saj morajo tudi same plačevati! Pa za sedaj torej velja: volitev je ustmena, kakor nekdanj pri naših občinah v občinske odbore in vrši se pri davkarijah. Ker pa volilne komisije tega ali onega ne bodo poznale, naj vsak prinese s seboj plačilni nalog ali kako drugo legitimacijo.

Se enkrat: pozor, vsi tisti, ki plačujete osebno dohodnino! Ne zanemarite prilike, da si sestavite dobro komisijo, ki vam bo odmerjala osebno dohodnino pošteno, pravično in nepristransko! Nobeno posredovanje naših poslancev vam ne more toliko koristiti kakor si lahko koristite sedaj vi sami v tej zadevi. Tudi bo posredovanje sedaj težje, ker vam je dana prilika, da sami v komisijah lahko mnogo popravite.

Kdor se zanima za podrobnosti teh volitev, naj si natančneje prebere „Uradni list“ št. 97, kakor sem v začetku povedal. Omenjam še, da imajo posamezni cenilni okrajni sledeče število komisijskih članov in ravno toliko namestnikov: Brežice 6, Celje mesto 6, Celje okolica 12, Konjice 6, Ljutomer 6, Maribor mesto 12, Maribor okolica 12, Ptuj mesto 6, Ptuj okolica 6, Slov. Gradec 6. Polovico teh članov volijo povsod davkoplačevalci.

Kaj je s samostojnimi milijoni?

Po vseh mogočih jugoslovanskih listih se je pisalo, koliko so dobili Turki od Pašiča, da so glasovali za ustavo. Bila je to svota 1200 milijonov kron, kar bo moral nositi jugoslovanski davkoplačevalec, da je ostal Pa-

sič z demokrati in samostojneži lahko na vladi in da nam je v ustavo spravi beograjski centralizem.

Kmalu po glavnem glasovanju za sedanjo ustavo, ki daje vso moč doli v Beograd, ki tudi omogočuje ministrom, da nekaznovani lahko gospodarijo kakor hočejo, in ki parlamentu in ljudskim zastopnikom — poslancem ne da tiste moči in veljave, kakor jo v korist ljudstva morajo imeti torej kmalu po tem glasovanju pa se je po časopisu razširila vest, da Pašič beograjskega centralizma ni plačal samo Turkom, ampak tudi samostojnežem. In sicer govorijo in pišejo širom naše domovine, da so „samostojneži“ postali Judeži nad slovenstvom in nad kmetijskimi slov. koristmi za 200 milijonov in za korita voditeljev.

Samostojneži se ne morejo otresti tega očitka, četudi sami osebno poskušajo. Niti vlada kot taka, niti merodajne osebe niso dale dosedaj nobene jasne, določne izjave v tej zadevi. Tudi minister Kukovec ni upal na shodih z barvo na dan, čeravno so ga vprašali.

Naše ljudstvo pa hoče jasnosti, naše ljudstvo hoče vedeti resnico! Kot državljani, kot davkoplačevalci imamo do tega pravico! Kdo je prejel ta denar? Kam ste dali ta denar? Mi tirjamo račun! Če ste vzeli, res te milijone, kakor je Judež vzal srebrnike, potem ni dovolj ostre sodbe, ki jo izreče prevarano ljudstvo nad vami. Dovolj velika je krivda, ker ste varali ljudstvo, ko ste povsod agitirali: „Proč od Srba“ in ste si nadejati sleparsko ime „samostojna“, da bi ljudstvo mislilo, da hočete tudi res delati za politično in gospodarsko samostojnost, kakor ste obljubljali. Varali ste ljudstvo, ko ste napravili takšno ustavo, da ima jugoslovanski državljani manj svobode in manj pravic, kakor so jih prej imeli Srbi v svoji srbski ustavi.

Izdali ste slovenske kmetске korist, ko ste onemogočili posebno kmetško stanovsko-gospodarsko zbornico. Izdali ste ljudstvo, kateremu niste dali, da po ustavi o najvažnejših svojih zadevah samo odločuje po ljudskih glasovanjih, kakor je zahteval Jugoslovanski klub. Sveto Pismo pravi, da je lačni Ezav prodal za skledo leče svoje prvenstvo bratu. Povejte vi, dajte račun ljudstvu, zakaj ste prodali vi samostojni poslanci našo enakopravnost in našo slovensko samoupravo. Osramotili ste slovensko ime in oblatili kmetško čast s svojo neznačajno politiko, ki je imela drugo braz doma med ljudstvom in drugega v Beogradu. Povdarjala je doma splošno kmetško korist in kmetško-gospodarska načela, v Beogradu pa se lo-

vila samo za korita in za ministrske, podpredsedniške in poverjeniške stolce, ter se prodala beograjskim bankirskim politikom.

Ni še bilo med pravimi slovenskimi strankami do svetovne vojske tako hinavske in neiskrene stranke, kakor je sedaj „samostojna“. Toda ljudstvo spoznava vso politično neznačajnost in pokvarjenost teh bivših stajericancev in strupenih liberalcev, ki so zlezli skupaj pod eno streho in si nadljali eno varajoče ime. Značajni može vedno bolj in bolj to resnico spoznavajo in se odtegujejo takšni stranki ter se oklepajo organizacije, ki je res njihova in to je Slovenska ljudska stranka, to je naša Kmetška zveza.

Politični ogled.

KRALJEVINA SHS.

Naša vlada je v smislu določil trianonske mirovne pogodbe izpraznila pokrajino Baranjo, ki meji neposredno ob Madžarsko. Za takojšnjo izpraznitev se je posebno zavzemal angleški polkovnik Gosset, ki je stal ob strani Madžarov. Izpraznitev omenjenega ozemlja je imela za posledico, da so Madžari uprizorili strašno gonjo proti tistim prebivalcem, ki so se napram Jugoslaviji prijazno zadrževali. Po krivdi naše beograjske vlade, ki se ni s potrebno žilavostjo pobrigala za varnost tamošnjega prebivalstva, je na stotine Srbov, Bunjevcev, Madžarov in Nemcev zapustilo Baranjo ter se naselilo v naši državi.

AVSTRIJA.

Avstriji je morala Madžarska izročiti Zapadno Ogrsko, Hinavski Madžari pa so v tem ozemlju organizirali divje tolpe, ki preprečujejo pravilno predajo Zapadne Ogrske avstrijskim oblastem.

NEMČIJA.

V Nemčiji so pred par dnevi umorili cesarjevega pristaša državnega poslanca Erzbergerja. Erzberger je bil voditelj velike krščanske ljudske stranke, ki je znana pod imenom „centrum“. Umor poslanca Erzbergerja so smatrali Viljemovci kot predigrjo za boj proti republikanski vladavini nemškega naroda. Vse stranke brez izjeme obsojajo zavratni umor.

GRSKA.

Francoski listi poročajo, da so bili Grki zopet prav pošteno tepeni. Levo krilo grške armade, ki je hotelo obkoliti Turke, v sredini Male Azije, je popolnoma raztepeno.

Širite katoliške liste!

Le tu pa tam sem ujel kako besedo, pa vsekakor se zvedel mnogo važnega za nas. Med drugim sem čul takele cel stavek: „Nobeden izmed njia se ne bo vdal!“

Torej je še bilo nekaj poštenih ljudi na krovu.

Dick se je vrnil in drug za drugim so nagnili vrček. „Na dobro zdravje!“ je napil eden, drugi: „Na zdravje Flintu!“ Silver pa: „Na naše srečo, za ugoden veter in obilo zlata!“

Nekaj se je zasvetilo nad maso. — Ozri sem se kvišku.

Vrhovi jader so se bliščati v blede svetlobi — mesec je vzhajal.

Ia v tistem trenutku je zaklicala straža na sprednjem krovu:

„Zemlja! — Ahoj!“

XVII.

Številni koraki so zadoneli na krovu, množice je hitelo od vseh strani — požarščki je bila obrnjena na morje.

V nihu sem bil zunaj soda, skrili se za sprednjim jadrnom in streljati proti zadnjemu delu ladje. Od tam sem prišel mrlje spet na krov in srčal Hantu ter: in LIVESEYA.

Dalje prihodnjito

Zaklad na otoku.

iz angleškega prevedel Paulus.

(Dalje.)

„Ah, koliko vitkih ladij sem videl že napadenih! Pa koliko brihtnih fantov obešenih na solncu samo zaradi tistega nesrečnega: Hitro, hitro, hitro! — Me razumete? — Izkusil sem si na morju, izkusil! Ko bi le hoteli počakati in potrpeti, pa bi se vozili v kočijah! — Ampak nočete! Poznam vas! Grlo polno ruma hočete imeti že koj jutri in potem — na večala!“

„Vsi vemo, da ste dober pridigar, John! Toda drugi so znali mornarsko rokodelstvo ravno tako dobro kakor vi, pa so pri svojem poslu tudi za zabavo skrbeli, niso bili taki trezni in suhoparni računarji — ej, udarili so — pa niso pomišljali in marsikak krvav pa zabaven ples so poskrbeli svojim tovarišem!“

„Tako —?“ je dejal Silver. „In kje so ti ljudje sedaj? Peter je bil še eden tistih, in umrl je kot berač! — Flint je bil tak in umrl je od ruma! Zabavni ljudje so bili in dobre volje, — pa kje so sedaj?“

„In kadar se jih lotimo, kaj misli-

te, da bomo storili z njimi?“

„To je moj mož!“ je vzkliknil Silver obdovaje. „To je resna beseda! — Toraj kaj mislite, da naj naredimo z njimi? Postaviti jih na suho in zapustiti na otoku? — Tako bi bil storil England. Pobiti in poklati jih kot prašiče! Tako bi naredil stari Flint, ali pa Bill Bones.“

„Bill Bones je mož za to! Mrtvi ne ugriznejo, je dejal. — Mrtve je pa tudi on in ve stvar sedaj iz lastne izkušnje! Divjak je bil Bill, divjak prve vrste!“

„Zares, divji človek! — Toda poslušajte! Dober človek sem, blaga duša, pravijo. Ampak to pot je zadeva resna. Dolžnost je dolžnost. In zato je moj sklep: smrt! — Ko bom kedaj imeniten mož in se bom vozil v kočiji, nočem, da bi mi nekega lepega dne eden ali drugi teh-le gospodov tu-le v kabini spodaj prišel iznenada in nepoklican na dom ter me motil v mojem mirnem življenju. — Počakajmo, pravim, in ko pride čas — pod nož z njimi!“

„John!“ je vzkliknil čolnar, „vi ste mož!“

„Se vse bolj me bodete livalili, ko

bo stvar izvršena! — Ampak čega zahtevam za-se — tistega Trelawneya — odrgal mu bom njegovo telečjo glavo s temi-le svojimi rokami! — Dicki Skočite, dobri prijatelji, pa mi prinesite eno jabelko, čisto suho grlo že imam!“

Lahko si mislite, kak strah me je popadel! Skočil bi bil iz soda in pobegnul, če bi bil imel moči. Toda noge so mi odpovedale in srce mi je zastalo.

Slišal sem, kako je Dick počasi vstajal — — — Pa nekdo ga je morda zadržal in Israel Hands je rekel:

„Ej, pusti sod! Skoda za zobe, da bi se jih kvarili s tisto kiselnostjo! — Rajši si privoščimo požirek ruma.“

„Dick“, je rekel Silver, „zaupam vam! — Sicer pa, vedite, da imam dobro zmerjeno, koliko ga je še v sodu! Tu-le je ključ, natočite nam ga vrček in prinesite!“

Tresel sem se od strahu, pa kajub temu se mi je zasvetilo, odkod bi bil ntegnil dobivati Arrow svojo opojno pijaco, ki ga je nazadnje uničila.

Dick je šel po rum, Israel Hands pa je med tem neprestano kumarju nekaj šepetal na uho.

Tedenske novice.

t Velikostno zborovanje Slovenske ljudske stranke v Mariboru. V nedeljo, dne 28. t. m., se je v Mariboru vršilo tako sijajno politično zborovanje, kakor ga še naša stranka v Mariboru ni videla. Velika dvorana Götzove pivovarne je bila nabito polna. Brez vsake večje agitacije so prišli naši somišljeniki od blizu in daleč, da slišijo svojega voditelja. Govorili so gg. dr. Anton Korošec, dr. Karel Verstovšek, prof. Vesenjak in tajnik SLS Zebot. Dr. Korošec je občinstvo med sijajno zasnovanim govorom prekinjeval s viharnim odobravanjem. Včerajšnja „Straža“ je objavila dobesedno nje gov. gov. Po shodu, katerega se je udeležilo nad 3000 ljudi, se je vršila ustanovitvena županska zveza. Natančneje poročilo priložimo v prihodnji številki našega lista.

Za samoupravo Slovenije se je izrekla tudi velika občina Tinje na Pohorju. Čast zavednim in samozavestnim možem!

t Nam je prav. V „Učiteljskem Tovarišu“ pozivlja znani stari liberalni nadučitelj Knaflič, naj ga pooblastijo vsi učitelji za tožbo proti „Slov. Gospodarju“. Nam je to popolnoma prav, bomo vsaj imeli jasno statistiko vseh tistih, ki se borijo proti nam in našemu programu. Tudi to nam bo še zelo prav prišlo.

t Dr. Pucelj? Samostojni Pucelj se je podpisal pod vladni proglas kot — Dr. Ivan Pucelj. Belgrajski listi istočasno pišejo, da se Pucelj v zadnjem času kaj rad podpisuje kot „doktor.“ Lažljivost samostojnih voditeljev se ne plaši niti pred zakonom, ki strogo prepoveduje prisvajanje naslovov, katerih državljan v resnici nima.

t Prav je napravil. V „Slov. Narodu“ se pritožujejo Sokoli, da je odločen naš pristop kmet oklonil, da bi se z njim vozila neka mestna sokolska frajlica. Seveda, naši Sokoli mislijo, da jim bodo še hlapčevali naši kmetje, ki morajo itak plačevati davka zato, da Pribičević daje za sokolska pijančevanja velike državne podpore.

t Ali je res? Slišimo, da so člani učiteljstva pri Veliki Nedelji denuncirali svoječasne govornike na shodu Kmetijske zveze pri ptujskem okrajnem glavarstvu. Ven z obdolžitvami!

t Čemu toliko nepotrebnih sitnosti Okrajna glavarstva zahtevajo, da se mora vojaških naborov, ki se vršijo te dni, udeležiti kot spremljevalci nabornikov poleg župana še iz vsake občine polovica občinskih odbornikov. Ako ne — kazni. Ali mislijo gg. uradniki in oficirji, da je danes pot v Maribor iz hribovskih občin tako po ceni? Centralizem, kako praktičen pač si! — Iz neke občine, ki šteje 16 odbornikov, bo šlo samo pet fantov k k naboru. Spremljalo jih bo pa — 9 občinskih mož! Juhe centralizem!

t Birmovanje v Mežiški dolini na Koroskem se bo na prošnjo krskega generalnega vikariata v Dravogradu s privoljenjem knezoškofa v Celovcu vršilo po našem prevzvišenem nadržanju v nedeljo, dne 4. septembra pri Sv. Mariji Vnebovzeti v Prevaljah in v ponedeljek, dne 5. septembra pri Sv. Ožbaltu v Črni.

t Samostojna nastopi pri volitvah v cenilne komisije za osebno dohodnino. Zaupniki SLS, pozor! Tudi mi seveda nastopimo. Opozorite naše pristane na važnost volitev! Držite se navodil!

t Za judé in Nemce. Ptujski očka Urzig je za časa rajne Avstrije kaj vneto skrbel za šolsko mladino iz Nemcije, kajti v svoj „Studentenheim“ in „Mädchenheim“ je spravil samo le nemško šolsko mladež. Toda eno dobro lastnost je imel: judov ni maral. A sedaj pa, ko pašujeta v Ptuj velika demokrata dr. Fermeve in dr. Gosak je postalo v Ptuj vse drugače. V Ptuj sta namreč v obe tovarni privabila — nad 300 odraslih Nemcev in judov. Se pač ravnata po demokratičnem geslu: „Geschäft ist Geschäft“, narodnost jima je pa posfranska stvar.

t Strahovit požar. Iz Londona se avlja, da je v njujorski luči uničil velikanski požar dvoje velikih ladij in sicer „Whetston“ in „Lady Otharn“ — poprej nemška „Vaterland.“ Obe lepi ladiji so komaj potegnili iz bližine o-

stalega brodovja, ki se je nahajalo v veliki nevarnosti. Na „Whetstonu“ so našli 2000 mrtvih.

t Za župana v občini Spodnji Gasteraj je bil izvoljen naš mladi somišljenik Janez Rotman. Cestitamo!

t Velika nesreča je zadela našega odličnega pristaša kmeta-župana Mastena iz Pušinec. Požar mu je preteklo sredo uničil vsa poslopja in premišine ter pridelke. Skodo cenijo na okroglo 200.000 K. Zavarovalnina znaša le 6000 K. Hudo prizadetega moža toplo priporočamo vsem dobrim srcem v bratsko podporo.

t Kolera v Rusiji. Ozemlji Volge in Rostova sta po koleri posebno prizadeti. Ta kuga se je že pričela razširati preko rusko-poljske meje in sega že do Brest-Litovska, Kovla, Rovna in Lvova. Kar ne pobere lakota, pa postane žrtev kolere. Londonski listi pišejo, da bo postala Rusija sčasoma eno samo velikansko grobišče.

t Številno stradajoče mladiče v Rusiji znaša nad 9 milijonov. Strašne razmere vladajo v boljševiski Rusiji!

t Dvojni umor. Pri Sv. Barbari v Mariboru je umoril Tomaž Klinc ženo brivskega mojstra Božidara Petroviča iz Novega Vinodola in potem se sebe. Zalostne posledice naše brezverske dobe!

t Na zimski kmetijsko-gospodinj-ski šoli v Repnjah (p. Vodice na Gorenjskem) se prične novo šolsko leto s 17. oktobrom t. l. Šola traja 6 mesecev od 17. oktobra t. l. do 15. aprila 1922. V zavod se sprejme 12 gojenk z vsoto potrebno oskrbo. Oskrbvalnina znaša 400 K na mesec v denarju, v živilih pa za celi tečaj 3 kg masti, 3 kg sladkorja in 30 kg pšenice ne moka. Prošnje za sprejem gojenk, ki morajo biti najmanj 16 let stare, je vlagati do 30. septembra t. l. pri vodstvu kmetijske gospodinj-ske šole v Repnjah, p. Vodice na Gorenjskem.

t 11 mesečni tečaj na državni kmetijski šoli v St. Jurju ob juž. žel. se začne početkom novembra t. l. Kol kovane, lastnoročno pisane prošnje za sprejem naj se pošljejo podpisane ravnateljstvu do konca septembra t. l. Prošnjam je treba priložiti: krstni list, domovnico, zdravniško, pravstveno in zadnje šolsko izpričevalo ter reverz starišev, da se zavežejo redno plačevati predpisane pristojbine. Oskrbnino je treba plačati mesečno naprej po 240 K. Nekaj učencev, ki dokažejo z uradnim potrdilom, da so res potrebni, zamore dobiti tudi polprosta mesta. Ako pa zapusti učence brez tehtnega vzroka zavod pred koncem tečaja, je v vsakem slučaju plačati do istega časa popolno oskrbnino kolikor v resnici stane. Sprejemajo se le sinovi kmetov, najmanj 16 let stari, ki so dovršili vsaj ljudsko šolo z dobrim uspehom. Boljša predizobrazba, kakor tudi večja starost daje prednost.

t Tečaj za konzerviranje sadja. Na državni vinarski in sadjarski šoli v Mariboru se vrši 19. in 20. septembra t. l. brezplačni tečaj za konzerviranje sadja. Predavanje in demonstracije se začnejo ob 9. uri predpoldne. Kdor se namerava udeležiti tečaja, naj se javi z dopisnico ravnateljstvu šole do 18. septembra.

t Nova trgovina v Mariboru. Na Aleksandrovi cesti v Mariboru je otvoril novo trgovino g. Miloš Oset. Več o tem v inseratnem delu lista.

t Naš pristaš Vezjak od Sv. Petra je za uspešno posredovanje pisarne KZ daroval za strankni fond 40 K.

t Dar Dijaški kuhinji v Mariboru. Na primiciji P. Ruperta Suhača pri Sv. Juriju ob Sčavnici se je nabralo za Dijaško kuhinjo v Mariboru 500 K. Prav prisrčna hvala!

Dne 8. septembra na veliki ljudski shod na Humu pri Ormožu!

Somišljenike naše stranke iz ormoškega okraja vabimo na Marijin praznik 8. septembra na velik ljudski shod na Humu pri Ormožu. Govorijo naši poslanci in drugi. Začetek ob pol 11. uri. Zaupnike prosimo, da agitirajo za obilno udeležbo. Ustanovi se tudi „Županska zveza“ za ormoški okraj.

Slov. kmetijska zveza.

Gospodarstvo.

t Mariborski trg v soboto dne 20. avgusta ni bil dobro obiskan. Kupcev je sicer bilo, a blaga smo opazili zelo malo. Krompirja je bilo okoli 30 vozov. Okoli 11. ure je bil že ves razprodan. Cena 18, 20 in 22 K za merico. Tudi čebule je bilo malo. Fižola, kumaric in enakega sočivja pa skoro nič. Malo je bilo tudi perotnine. Se vidi, da ljudem primanjkuje krme za te vrste živine. Tudi temu blagu je cena poskočila. Nenadoma se je podražilo bučno olje. Pred 14 dnevi je še stalo 42, 44 K liter, tokrat pa že kar 56—58 K. Vzrok, pomanjkanje bučnic. Sena in otave je bilo na trgu okoli 20 vozov. Cene zelo napete. Sukale so se med 580—680 K za 100 kg. Koruzo so naši Poljanci prodajali na trgu na drobno po 8 K liter, ravnotako tudi pšenico; oves in ječmen sta stala na 5 K.

t Mariborski živinski sejm je bil v torek, 23. avgusta zelo živahen. Zivine, posebno volov je bilo zelo mnogo. Zivahnost sejma je povzročil neki nakupovalec Hafner iz Zagreba, ki je pokupil večinoma vse vole, ki so tehtali nad 600 kg komad. Plačeval je po 15, 16, 17, 18 in najtežje celo po 19 K 1 kg žive teže. Te šuevilke se sicer lepo slišijo, a živinorejec je bil zopet oškodovan. Nekaj dni pred sejmom so se razpršili živinski prekupci po kmet-skih občinah in so nakupili od kmetov vole po 12—14 K. Govorili so jim, da je izvoz zaprt, da je cena mesu v Mariboru 10—14 K itd. In te vole so prodajali Hafnerju za Italijo 23. avgusta z dobičkom 3—5 K pri kilogramu. Na dan sejma so poslali ti verižniki svoje mešetarje na vse ceste, ki vodijo v Maribor in pokupili za nizko ceno najboljše komade. Cez dve uri je n. pr. en tak verižnik zaslužil pri paru volov 6400 K! In na sejmšču je bilo vse polno onih, ki na trgu preganjajo viničarke, če prodajo mleko za 10—20 vin. dražje, a vsi so dremali in niso ničesar videli. Pozivamo naše ljudi, da nam poročajo imena mešetarjev, ki so oškodovani živinorejce. — Cene kravam, bikom, telicam in lažjim volom so se vrtele med 8—14 K za 1 kg žive teže.

t Lesni trg. V Sloveniji je popraševanje po lesu malenkostno, vsled česar so lesne zaloge polne. Otesan les za stavbe v dolžini do 4 metrov plačujejo do 700 kron za kubični meter. Mehke deske kubični meter 1100 K, deske za zaboje pa 1250 K. Lesene cene v Sloveniji so mnogo nižje nego na Hrvaškem in v Srbiji. Na Nizozemskem počiva vsa lesna trgovina. Čehoslovaška tekmuje uspešno z nemškimi lesom na svetovnem trgu. Italiji primanjkuje lesenih sodov za vino, ocet, olje in petrolej, vsled česar namerava uvoziti iz Jugoslavije in Grčije okrog 250.000 sodov. Na Švedskem so cene za les padle. Finska tekmuje s svojim lesom na svetovnem lesnem trgu. Kakor se pričakuje, bo v kratkem tudi Rusija pričela izvažati les. Na lesnem trgu v Trstu že delj časa padajo cene. V zadnjih dveh mesecih so cene padle za 100 lir pri kubičnem metru.

t Bučnega olja bo zmanjkalo. V sled velike suše ni letos skoro prav nič buč. V sled tega tudi bučnega olja kmalu ne bo več dobiti. V Medžimurju pa še imajo židovski veletržci nakupljeni bučnice več vagonov. Židovi pa te bučnice sedaj prodajajo v Italijo za velikanski dobiček. Medžimur-skemu kmetu so židovi plačali lansko jesen za bučnice samo neko malenkost a prodajajo jih sedaj za 100 do 200 % dobiček. Vlada, kje si?

t Cement za obrtnike. Urad za pospeševanje obrti lahko preskrbi obrtnikom trboveljski cement. Stavbeniki, zidarji in izdelovalci cementne opeke naj prijavijo svoje potrebsčine na naslov urada, Dunajska cesta 22, do 1. septembra t. l.

t Svilo za sita in papir za soboslikarske šablone ima Urad za pospeševanje obrti v zalogi, kar bo razdelil med interese. Svila za sita je doblosti št. 7 in je 102 cm široka.

t Nem. Avstrija je dovolila Italiji, da sme iz južne Tirolske izvoziti 30.000 hl ali 10.000 polovnjakov vina. To je že nekaj!

t Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 176%—177% naših kron. Za

100 nemških mark je plačati 204—207 kron, za 100 čehoslovaških kron 204—215 in za 100 laških lir 752%—654% jugoslovanskih kron. Avstrijska krona sploh ni notirala.

V Slov. Bistrici bo 11. septem. velik ljudski shod!

za cel slovenjebistriški okraj združen z ustanovitvijo „Županske zveze“. Ob pol 8. uri (po opravi) tabor na prostem. Govorijo naši poslanci. Torej vse 11. septembra v Slov. Bistrici!

Slov. kmetijska zveza.

Dopisi.

Sv. Peter pod Sv. gorami. V nedeljo, dne 11. septembra, se vrši 17. venceskveno zborovanje za dekliške in ženske organizacije med Sotlo in Savo. Na zborovanju govori poslanec dr. Holnjec.

St. Janž na Dravskem polju. Tukaj živi trgovec, ki je prišel iz nek-daj nemških Dobrovc. Gotovo si misli, da je v St. Janžu še danes tako nemško, kakor je bilo nek-daj na Dobrovcah, ker neprenehoma nemškutari. Mi slovenski šentjanžčani tega ne moremo od njega, pa tudi ne od tiste šentjanžke slovenske inteligence, ki najrajši z njim nemškutari. Upajmo, da ta novice pomaga.

Zavrč. Prijazen griček Dev. Marije v Zavrču je bil dne 15. avgusta t. l. zbirališče nadebudne slovenske in hrvaške mladine. Dekliški tabor, ki se je tam prvič vršil pod vodstvom greč. g. dekana Podvinskega, je nad vse pričakovanje lepo uspel. Razne govornice so povdarjale razne naloge ženske mladine: Sešek Marija: Pozdrav; Vogrinec Marija: Agitacija za časopisje; Munda Terezija: 10 daril Marijini družbi; Muršec Marija: Poživitvev Marijinih družb; Dernikovič Alojzija: Kam naj grede dekleta, v Marijino družbo; Pesek Antonija: deklaracija. Zatem je g. prof. dr. Jeraj dal v temeljitom govoru stvarna navodila za praktično delo v izobraževalnih društvih in Marijinih družbah. Vidar navdušenja je vzbudil pri vseh g. kaplan Dušič od Sv. Barbare, ki je v mili hrvaščini govoril zlasti svojim sestram iz Hrvaške o verski zavesti. Polni navdušenja so se razšli zborovalci z željo, da bi se tak shod vršil vsako leto.

Sv. Trije Kralji v Slov. gorici. Tabor mladeniških Marijinih družb se je zadnje nedeljo lepo izvršil. Pridigovalec sta o. Alojzij od Sv. Trojice ter domači g. župnik. Zastopane so bile poleg domače župnije še Sv. Trojica, Sv. Anton, Sv. Jurij v Slov. gor., Negova in Sv. Bohank. Na shodu so nastopili: 2 deklarovalca, 8 fantov in 3 družbeni voditelji kot govorniki. Govorili so nas posebno vneli za apostolsko delo, ki ga naj izvršujejo Marijine družbe v današnjih dneh. Vmes smo zapeli več Marijinih pesmic. Vreme je nekoliko nagažalo, pa naša sreča so bila polna vneme za svete cilje družbe Marijine, ki naredi fanta zmognega za vsako plemenito delo.

Marija Nazaret pri Mozirju. Naša mala župnija je praznovala 30letnico svoje popolne samostojnosti na izredno lep in vesel način. Dne 31. julija okoli 15. ure se je začel pomikati iz Nazarota sprevod 12 slavnostno okrašenih vozov proti Letušu, kamor je došel oa 16. uri. V Letušu so nas že čakali novi bronasti zvonovi. Nepopisna čustva radosti so napolnila naša srca, ko smo jih zagledali na vozovih, na katerih so jih pripeljali iz Ljubljane. Marsikatero oko se je od veselja zarosilo. Ko so domača dekleta zvonove in vozove z zelenjem in svetjem ovenčale, je nazarški gospod župnik v kratkih, jedrnatih besedah pozdravil zvonove, nakar smo jih med prepevanjem in pokanjem topičev spremili proti domu. Po kratkem odmoru v Mozirju, kjer se je ves trg zbral okoli zvonov, smo prišli z zvonovi srečno in točno ob 19. uri na prijazen samostanski grič. Kako verniki težko pogrešajo zvonove — spremiljevalce človeškega življenja, nam dokazuje nenavadno številna množica, ki se je zbrala 2. avgusta zjutraj k slavnostnemu govoru č. g. Alfonza Požar, župnika iz Rečice. Po tem le-

na govoru so se začeli zvonovi eden za drugim dvigati v zvonik, kar se je vse točno in brez najmanjše nezgode izvršilo. Veliki zvon, posvečen preblazni Devici Mariji, tehtal 1250 kg, — srednji posvečen sv. Francisku Asiškemu, tehtal 630 kg in mali zvon je pod varstvom sv. Antona Padovanskega, tehtal 410 kg.

Dekliški shod v Rogatcu. Na praznik, dne 8. septembra bo v Rogatcu velik dekliški shod vseh Marijinih družb in Dekliških zvez iz cele dekanije. Ob 10. uri bo slovesno svetlo opravilo, pridiga in slovesna sv. maša za mladenke v nadžupnijski cerkvi. Ob 1. uri pop. slovesna procesija k sv. Hijacinti, kjer bo slavnostno dekliško zborovanje z govori, deklamacijami in petjem deklet. Ob 3. uri pop. bo pri sv. Hijacinti druga pridiga za mladenke in slovesne večernice, potem odhod.

Sv. Lovrene na Dravskem polju. Komaj enkrat so rešene mahinacije, ki so jih povzročili laži-socialdemokratje v Strnišcu in naši slabostneži. Dovoljena je bila volitev župana, ki se je vršila dne 7. avgusta 1921. Začele so se zopet huda gonja in prišlo je tako daleč, da je volila moka, mast in mleko, katero so naši samostojneži hoteli Strniščanom ter izvolila slabostneža Jurija Tomaniča za župana. Toda zanimivejši kakor volitev, je naš novi župan. Lahko si ga vzamemo za vzgled dostojnosti in olike. **Ki je hodil na šola pol, je namesto da bi Boga prosil, naj mu eno koto vzame iz možgan, ali pa pridene, če je treba, da bo lažje prenašal županske težave, hodil pijan, agitiral za sebe in smertal svoje nasprotnike, med tem ko drugi za potrebni dež prosili. Brati se najraje pri kozarcu. Sicer so si pa vsi samostojni „vodilni“ precej enaki. Eden je tudi hud samostojnež, le žal, da programa svoje lastne stranke ne pozna. Tudi je šuntal fante, naj nikar ne gredo k vojakom, da ne bodo tega „trdmanega Srba služili“, in ta je se kaj podžupan. Za enkrat dovolj. Saj dolgo ne bode, — ko spodletele bodo noge! Potem oglasi se jih sto, — Jurij nam županil ne bo!**

Leskovec. V nedeljo, dne 4. septembra je v Leskovcu shod Marijinih družb in dekliških organizacij za goranje Haloze in sosednje hrvatske kraje. Vabimo vso katoliško mislečo in po krščansko-katoliških načelih živečo mladino, pa tudi starše, da se shoda udeležijo!

Haloze. Naši vinogradniki so glede zimске prehrane skoraj izključno navezani na žitni trg. Za množino žita in moke, ki naj zadostuje čez zimo, je treba skrbeti ob pravem času. Ker vsled suše nekateri pridelki, osobito koruza obetajo zelo slabo, je izostala v okolici tudi ponudba drugega žita. Kmetje se boje, da bi jim ne primanjkovalo zrnja. Tembolj je ta bojazen upravičena pri onih, ki nimajo za zimo sploh nobene zaloge. Zato pa gredo na lov za živežem, kot ob času vojnih rekvizicij. Plača se vsako ceno. Dobe se pa, kakor vedno, tudi sedaj brezvestneži, ki izrabljajo težek položaj naših viničarjev in zahtevajo za svoje žito nezaslusne svote. Prodaja se na mero in račun in v starih goldinarjih. V enem takem slučaju smo preračunili, da je stal kilogram rži toliko kot kilogram drugovrstne pšenice moke. Naše Haložane se na ta način naravnost oropa njihovega denarja, katerega jim pač ne preostaja. V Ptujju posluje v Jurčevem skladišču za železniško postajo Kmetijska zadruga. Priporočamo onim, ki doslej še niso krili svoje potrebe na žitu, da se oglasijo pri njej. Zadruga se bo gotovo potrudila, da dobavi potrebno žito po čim ugodnejši ceni. Tudi sol dobite tam do 2 K pri kg ceneje, kot jo plačate doma. Sploh priporočamo našim ljudem, da so oprezní pri nakupu živeža. Da bi nam istega v Jugoslaviji zmanjkalo se ni lahko bati, razen če bi se zahotelo našim vsemogočnim bankam, da „zarade“ in napravijo pomanjkanje umetno, česa pa najraje ne poskušajo.

Koprivnica. Iz naše zakotne župnije slišimo v časopisih redkokdaj kaj. Ker je tukaj mnogo naročnikov „Slov. Gospodarja“, prinašamo za danes naslednjo značilno notico. Poglavar samostojnih župan Martin Maruša je bil obsojen na dva meseca ječe, ker je

brez vsakega povoda in neopravičeno ovadil tukajšnjega nadučitelja gosp. Ivana Stegovca. Pobiral je v ta namen tudi podpise po hišah in tako zapeljal 20 posestnikov. Marušova gonja proti nadučitelju je ostudna, grd in nad vse žalosten pojav v naši fari. Kaj takega še ni bilo. Surovost Marušovih tovarišev ni poznala nobene meje. Nepristano so obrekovali nadučitelja, kakor kakega malovrednega človeka in mu toliko nagajali, da je moral nazadnje prenehati s poukom v šoli. Nadučiteljeva žena je Marušova prava nečakinja, kar se skoraj sramujemo povedati. Ali je mogoče, da lasten stric hoče ugonobiti svojo nečakinja za nič, Ostudno je, da so Marušovi samostojni tovariši podpirali svojega poglavarja, kakor svojega praroka. Tudi našega gospoda župnika ne puste samostojne klevete v miru. Ne razumemo, zakaj mu nasprotujejo. Morda zato, ker vrši kot dušni pastir svojo dolžnost. V tako veliki župniji, kakor je naša, deluje on sam brez kaplana. Ali ni to za eno osebo dovolj dela in skrbi? Kaj hočejo torej samostojneži? Odgovor je lahek: Oni hočejo biti sami brez župnika in brez učitelja. Gredo naj pa potem med divjake, kjer bodo našli sebi primerno družbo. Letos smo dobili tukaj tudi nove bronaste zvonove, ki izlivajo svoje mile glase po koprivniških dolih in brdih. Ne vemo, če so jih samostojni vredni . . .

Sv. Urban pri Ptujju. Iz občine Ja neževci je izšel hujskajoč dopis v sramotljivem „Ptujskem listu.“ Zahrotni napad je bil naperjen proti našemu mroljubnemu in poštemu županu, odkriti napad pa proti bivšemu občins kemu svetovalcu, isto tako poštemu g. Arnusu. Naša občina je bila dosegdaj na dobrem poštemem odnosu v celi župniji. Ob zadnjih občinskih volitvah, kjer je kandidirala Slovenska ljudska stranka, oziroma dosedanjí, treznoslesliči župan, je pa kar počel nekaterim rovarjem po glavi vrleti v županskem sedežu. Skrupicali so neki ugovor, tem bolje jim ga je g. dr. Gosak v Ftujju baje brezplačno zlimal in oblasli dal. V ugovoru so navedli malenkostne volilne netočnosti, čeprav i majo ti preganjači našega župana velike netočnosti na sebi. Seveda: pravični so preganjajo, častihlepti se pa širokoustijo. Krščanski močje vas v oči bodejo, dohtarji so vam sveti. Nek hudomušnež se je izrekel, da dobi naša občina g. dr. Gosaka za župana kot zahvalo za brezplačno vlogo volilnega ugovora. Cestitamo! Potem dobi vsak član denarne in življenjske podpore na velike mernike, kakor sedaj vsi skupaj dobivamo velike mernike predpisane nove in zopet nove davki od strani vaših zagovornikov demokratske (staroliberalne) in samostojne stranke. V lepo družbo ste se zatekli vročekrvni razdiralci, ker vam bi bil že mnogokrat potrebno hladnih ovitkov. Ako se je g. Arnuš oklenil gospodarskega mišljenja naše kmetijske stranke, ima pa tudi več zasluga za občinski blagor, kakor pa poltretji slabostneži, ki ste si tri četrtine našil mož v vašo kandidatno listo postavili Pa — „a bisl warten“ — da vam ni boče še tokrat županski sedež spodletel v kostanjevje. Vsi pametni volilci bodo v morebitni občinski volitvi oddali svoje glasove za dosedanjega župana g. Matjaža Hole. Več še o priliki!

Pilštajn. V nedeljo, dne 4. septembra t. l. bo pri podružnici Sv. Primoža na Ljubnem, fara Sv. Mihaela pri Pilštajnu blagoslovljenje dveh novih zvonov. Udeležite se v obilnem številu, da boste slišali glas novih zvonov.

Smartin pri Saleku. Veleč, gosp. Fran. Sal. Cizej, župnik v Smartinu pri Saleku, je v nedeljo, 21. t. m., slovesno obhajal svojo zlato sveto mašo. Veliko število njegovih duhovnih sobratov od blizu in daleč je prišlo povzdignit slovesnost in čestitat jubilarju. Zupljani so pa kar teknovali med seboj, kako bi svojemu priljubljenemu g. župniku, ki deluje med njimi že 28. leto z vso vnemo v cerkvi in zunaj nje. Močje so mu poklonili dragocen kelih, žene so mu poklonile krasno zlato krono in umetniško izdelano palico, dekleta so neumorno pletle vence in ozaljšale z njimi cerkev in vso pot od župnišča do cerkve, mladeniči so postavili šest velikanskih mlajev in s

silnim streljanjem naznanjali bližnjim in daljnim sosedom slovesnost, ki se vrši v Smartinu, premogariji so mu pa priredili na predvečer prelepo podoknico. Izpolnilo se je, kar je bilo zapisano na slavoloku: Srečna Smartinska župnija cela, Zlatomašnika časti vesela. Iz sre vseh pa je kipela k Vsemogočnemu vroča prošnja: Blagega zlatomašnika ohrani Bog še mnogo let, potem pa mu nakloni nebeško krono!

Sv. Jakob v Slov. gor. Tako velikega in popolnega poraza še samostojna gotovo nikjer ni doživela, kakor pri nas na Vel. Gospojnico. Obljubil se je g. Mermolja — prišel ni — že ve zakaj si ne upa k nam. Poslal je v boj gromovnika Znunderla, katerega je spremljal nek gospod tajnik. Večina našega ljudstva je šla po maši domov, šlo je na shod le nekaj naših zavednih mož, ki so namenili g. Mermolju povedati v obraz, kako ostudno je izdal on in cela samostojna slovenskega kmeta v Beogradu Turkom in drugim nasprotnikom slovenske samouprave. Komaj začne Znunderl govoriti, se dvigne mogočen vihar ugovorov, tako, da ni mogel povedati nobenega stavka in njegov tovariš g. tajnik niti do besede ni prišel. Ko so močje — samostojnih pristašev ni bilo, ker jih ni več v naši fari — povedali Znunderlu in samostojnemu vodstvu svoje mnenje, so se razšli in Znunderl je dobesedno govoril še nekaj časa praznim klopem in potem se moral slišati nekaj prav bridkih od par naših pristašev. Take nezaupnice Mermolja in njegova stranka se ni dobila, kakor od našega zavednega ljudstva. Da, z lažmi, rdimi in ustudnimi ste si dobili ob volitvah naše glasove, prodali ste pa naše kmete in viničarje beograjskim centralistom. Da danes naš kmet vsled vašega izdajstva stoji ob robu propada vsled nepopisno visokih davkov, da danes naš vojak vzdihuje predaleč od doma v nevarnosti za svoje zdravje, za svojo izobrazbo in svojo vero, tega ste krivi vi samostojni, ker ste glasovali proti samostojni enotni Sloveniji. Tudi naš viničar vas proklinja, ker ste se v zbornici zavzeli za turške grofe in bogatine in pobratili z drugimi bogataši, na njega pa pozabili.

Trbovlje. V torek, dne 16. avgusta je imel g. poslanec Krajnc Davorin shod pri sv. Katarini v Trbovljah ki se je nad vse pričakovanje sijajno obnesel. Ljudstva je bilo nad 1500 oseb, ki so pazno poslušali izvajanja g. poslanca, ki je v poldrugo uro trajajočem govoru podal poročilo o položaju, o delu SLS in tudi nasprotnih strank. Bili so navzoči od vseh strank pristaši in nobeden ni ugovarjal temveč so le potrjevali govorniku. Na koncu se je izrekel zaupanje poslancem Jugoslovanskega kluba in se jih poziva, da vstrajajo v boju za avtonomijo Slovenije in ljudskih pravic. Ob 1. uri popoldne je zaključil gosp. predsednik shod, ki je trajal od 11. ure predpoldne veličastno kot ljudski tabor.

Iz zavoda šolskih sester. Dne 15. t. m. se je vršila v zavodu šolskih sester v Mariboru slavnost preobleke. Vodil jo je g. kanonik in ravnatelj bogoslovja Rudolf Janežič ob asistenci g. dr. Sanca D. J., voditelja duhovnih vaj. 22 kandidatkin je prejelo redovno obleko in sicer: Kacin Ivana, sestra Ahacija, Idrija; Pistotnik Marija, s. Frumencija, Bistrica pri Rušah; Kožar Terezija, s. Petronila, Sv. Križ pri Kostanjevici; Pirc Marija, sestra Roka, Dravljje nad Ljubljano; Sile Angela, s. Emerika, Gornje Laze pri Sodražici; Ambrožič Ivana, s. Pulherija, Sušje pri Ribnici; Kravec Marija, s. Vendelina, Blešinjavas pri Trebnjem; Toplak Antonija, s. Peregrina, Sv. Urban pri Ptujju; Barbič Ana, s. Timotejal Sv. Križ pri Kostanjevici; Arnšek Ivana, s. Praksida, Gotovlje pri Celju; Goušek Terezija, s. Anice, Teharje; Turšič Marija, s. Nazarija, Drašča pri Borovnici; Grom F., s. Humilijana, Vrhnika; Ilc Frančiška, s. Simona, Dolnje Laze pri Ribnici; Pukiš Antonija, s. Liberata, iz Cvena pri Ljutomeru; Pahor Elizabeta, s. Nikodema, Nova vas pri Gorici; Herček Jozefa, s. Anzelma, Rogaska Slatina; Sapunar Lukrecija, s. Sidorija, Ložišče, Dalmacija; Bogdan

Simona, s. Klara, Glavice, Dalmacija; Gorič Marija, s. Saba, Ježevica, Dalmacija; Vištica Katarina, s. Kolumba, Černo, Hercegovina; Vučić Katarina, s. bva. Veljaci, Hercegovina. — Se imenitnejše slavje je obhajala kongregacija šolskih sester drugi dan na praznik sv. Roka. Praznovaia je izredni dogodek, ki ga doslej še ni doživela nobena redovnica tega zavoda, namreč zlati jubilej najstarejše članice svoje družbe, s. M. Jakoba Pavlu. Ta sestra je edina preživela vse svoje vrstnice, ki so se kot prve posvetile Gospodu v materini hiši v Mariboru. Lefos je preteklo 50 let, odkar je imenovana jubilarinja storila prve sv. obljube. Voditelj slavnosti g. kanonik Janežič je z ginljivimi besedami nagovoril slavljenko ter povdarjal visoki pomen zlatega jubileja. Nato je storilo še 21 sester prve redovne obtube. Ta dan ostane pač vsemu zavodu v blagem spominu.

V nedeljo, 11. septem. v Slov. Bistrici!

V nedeljo, dne 11. septembra se vrši v Slov. Bistrici

velika orlovska slavnost!

Muropoljci!

V nedeljo, dne 4. septembra popoldne po večernicah (ob 43. uri) bo pri Sv. Križu na Murskem polju pred Slomšekovo dvorano

velik ljudski shod

za okraje Ljutomer in Gor. Radgona. Govorijo poslanci Jugoslovanskega kluba in drugi govorniki o sedanjem političnem in gospodarskem položaju, o davčnih bremenih ter o drugih perečih vprašanjih. Vabimo na shod naše župane, svetovalce, odbornike in vse somišljenike iz Murskega polja in spodnjih Slovenskih goric. Organizirajte prihod udeležencev na okrašenih vozovih. Zastopana naj bo vsaka župnija in občina. Po shodu bo sestanek županov, svetovalcev in občinskih odbornikov SLS v svrhu ustanovitve okrajnega odbora Županske zveze ter razgovor volilcev z našimi poslanci.

Razglasite shod prihodnjo nedeljo pri vseh cerkvah.

Slov. kmetijska zveza.

d Velesemenj v Pragi. Kot znano, bo od 1. do 8. septembra v zlati Pragi mednarodni, vzorčni semenj. Obiskovalci, ki se izkažejo z legitimacijo, dobe na vseh železnicah 50 % popusta. Z isto legitimacijo so v Pragi še druge bonitete zvezane. Za nas Jugoslovane je ta semenj v kulturnem in gospodarskem oziru velikega pomena. Dana je nam ugodna prilika, za primeroma m. denar videti prestolico bratskega češkega naroda, uživati se v celo zgodovino Libušinih sinov ter občudovati žilavost in pridnost Čehov. Kdor le more, naj gre v Prago! Legitimacije in znake za ta semenj, kakor vsa potrebna pojasnila daje naše domače špedicijsko podjetje „Balkan“ v Mariboru, Aleksandrova cesta 35.

Šolskim uradom in vodstvom ter p. n. učiteljem in učiteljicam pripravila Cirilova tiskarna v Mariboru šolske tiskovine in knjige, pisarniške potrebščine kakor: črnilo, peresa, peresnike, svinčnike, radirke, ravnila, papir, gobe, krede in drugo. Na razpolago ima tudi vse predpisane zvezke in šolske knjige. Posebno se opozarja na lepe risalne bloke. Kdor vzame najmanj 100 raznih zvezkov, dobi 10 komadov kot nameček za revne otroke. Cene vseh predmetov so priznane najnižje.

Listnica uredništva.

Mnogo dopisov smo zaradi pomanjkanja prostora morali krajšati, ali celo izpustiti. Nekaj jih pride na vrsto prihodnjič. Prosimo dopisnike, da poročajo naglo in kratko. Več obvestil je došlo po sklepu lista.

Somišljeniki darujte za sklad KZ.

NALA NAZNANILA.

DIJAKI!

Ako hočete dobro in po ceni sim-
ske obleke, nabavite si isto pri
trdki Rudolf Niefergal, manufak-
turna trgovina v Mariboru, Koroška
cesta 1. Lastna krojašnica,
delovanje točno. — Nizke cene!
620

Trgovski pomočnik

in dva učenca se sprejmejo v ma-
nufakturni trgovini v Mariboru.
Stanovanje in hrana v hiši. Po-
nudbe pod M. S. na upravnishču
„Slov. Gospodarja“.
619

Oves vseke množino kupi
MAJEJ ZORKO, trgo-
vec, Sv. Jurij ob juž. žel. 621

Kovačija se da v najem
s orodjem vred,
ali se sprejme stareji kovaški po-
močnik. Anton Ambrož, kovač
na Zg. Hlapju, pošta Sv. Jakob v
Slov. gor. 1-2 626

Benzin-motor 7-8
HP
in eno železno mlinsko kolo se
proda. Ornik Anton, Selce 45, p.
Sv. Lenart v Slov. gor. 628

Pridnega učenca

z dobrimi spričevali sprejme trgo-
vina JAKOB LAH, Maribor,
—2 Glavni trg 2. 622

Učenca in poštene hiše,
večja slovenščina
in nemščina v govora in pisavi,
se sprejme v trgovini s šoviji
E. Berna, Celje. Hrana in stano-
vanje v hiši. 1-3 627

Ženska katera rasume go-
spodinjaka dela, se
sprejme pri M. Kramberger, Je-
lenče, Pesnica. 628

V Slov. goricah

ve da s 1. oktobrom t. l. dobro
ideča trgovina s mešanim blagom
na 4 leta v najem. Trgovina se
nabaja tik romarske cerkve. To-
sadevna vprašanja pod št. 629 na
upravo lista. 629

Hlapci, dekle in

najerec za marof se sprejmejo.
Istotako se sprejme en košičar za
mesto. Naslov in upravi lista. 630
1-2

Na debelol Na drobnol
OBLEKO.

Priproste in finejše. Točno in so-
lidno delo. Dobro blago. Ceneje
kakor kjerkoli, samo pri:
Alojzija Arbeiter v Mariboru
Dravska ulica št. 15 (pri starem
mestu). 6-10 631

Gostilna z gospodarskim
poslojem se
proda v Novvasi št. 5, pri Mari-
boru. 2-2 611

17 leten fant, močen,
bi se
rad šel učiti sodarske ali misarske
obrtni. Naslov in upravi lista.
2-2 614

Učenca za izdelovanje gor-
njih delov čevljev
in za hrano sprejme V. Vošinek
Maribor, Koroška cesta št. 64.
2-3 615

Kupujem besgove jagode
in kobiljance
ali robidnice v vsaki množini po
najvišji ceni. Matija Lah, Maribor
Glavni trg št. 4. 2-3 609

Sprejme se v manu-
fakturni i
špecerijski stroki dobro izurjena
prodajalka ne pod 22 let stara,
zmožna slovenskega in nemškega
jezikla. Hrana in stanovanje prosto.
Ponudbe s zahtevo plačila na
trdki Fr. Iglid, Ptuj. 2-2 601

Služba organista
in mežnarja v št. Jazu pri Ve-
lenju se raspisuje. Službeni pre-
jemki obstajajo v pšenični, močni
in zmesni brnji. Obrniti se je na
kupniški urad št. Janj pri Velen-
ju. Nastopi se lahko takoj. 616
2-3

Uspešne prošnje

piše Voršič, Maribor, Vrbanova
ulica 19. 2-2 597

Trgovski pomočnik, mlaj-
ša moč se sprej-
me pri trdki Ed. Španz, Pristava.
2-5 594

Borovnice, maline in
besgove ja-
gode kupuje Industrija sadnih iz-
delkov v Selnici ob Dravi. 594

Ostrožnice, robidnice
brusnice
kupuje najdražje Industrija sad-
nih izdelkov v Selnici ob Dravi.
8-8 595

Zrelo grozdje in
vino
gradov mariborske okolice plaču-
je Industrija sadnih izdelkov v
Selnici ob Dravi. 8-5 586

Lep, lahek voz
na peresa, se samnja za vino.
Vpraša se v Mariboru, Cvetlična
ulica 26/I. nistr. Josipina Štupar.
1-2 638

Suhe gobe

inržene rožičke
kupuje trgovina s
semeni
SEVER & KOMP., Ljubljana,
3-10 579

Naročajte naše liste!

Krušno moko

od 8 K naprej, kavo, sladkor,
riž, milo in drugo kupite naj-
ceneje pri 549

MILANU JELENKO,
Lajterspurg št. 250, preje Polzl.

4 sode

od 17 do 50 hi se
valed pomanjkanja
prostora poceni prodaja poceni
prodajo. Vpraša se v Mariboru,
Kopitarjeva ulica 6. 1-2 622

Dr. ARTUR REBULA

Primarij javne bolnice v Ptuju
kirurg,
se je vrnil iz dopusta in ordinira zopet vsak
delavnik od 12. do 13. ure v Ptuju, Ljuto-
merska cesta šte. 23. 625

Kupim po najvišji dnevni ceni ali
tudi
zamenjam za prvovrstno pšenično
moko iz prvih banaških

mlinov: pšenico, koruzo, riž, oves, ječmen tudi stari
3-3 fižol ter se pripravimam 582

Josip Šerec, Maribor, Aleksandrova
cesta št. 57.

Paromlin v Kaniži Pesnica

prevzame na mletje in izmenjajo
vsakovrstnega zrnja. Kupi se zrnje
po dnevni ceni. 605
2-2

Kdor ne verjame, naj poskusi in prepričaj se bode,
da se kupi 2-509

Klobuke, čevlje, obleke, perile,
dokolenice, potov, košare, torbice za trg in razno
galant. blago najboljšje in najcenejše pri trdki
Jakob Lah, Maribor, Glavni trg 2.

Maline in drugo sadje :

1-2 kupuje vsako množino 580
Mariborska mlekarina in tovarna sadnih
konzerv družba z o. p.

Streharna :

trdka za pokrivanje streh
RUD. BLUM v Mariboru, Aškerčeva ul. 22
priporoča svojo še obstoječo zalogo splošno znanega
najboljšega izvirnega
„Hatschek eternita“
ter strešne opeke, cementa za les, strešne lepenke
za pokrivanje streh. — Strogo solidno in strokovno
delo zajamčeno. 603

Društvena naznanila.

Vabilo na redni občini zbor
Hranilnice in poso-
jilnice v Galiciji, v nedelje dne
4. septembra 1921 po 1. opravi-
lu v Šoli. Vpored: 1. Odobrenje rač.
zaključka za 1. 1920. 2. Čitanje
sodnjega revizijskega poročila. 3.
Volitev načelnika in nadzorstva.
4. Slučajnosti. Ako bi bil zbor
ob navedenem času nesklepčen,
se vrši pol ure pozneje drug ob-
čajni zbor, ki sklepa ob vsakem
številu članov. Nadzorstvo. 624

Evrozine Semmelbauer
Za mnogobrojno udeležbo ob pogrebu naše
nepozabne soproge, ozir. matere, sestrične tete gospe
kakor tudi za številne vence in cvetlice izrekamo
vsem ljubim sorodnikom, prijateljem in znaneem,
zlasti domači prečastiti duhovščini našo najiskre-
nejšo zahvalo.
Hoče-Maribor, dne 27. avgusta 1921.
631 Zalujoči ostali.

Zaloga pohištva
Karol Preis

Maribor, Gosposka ulica 20
(prej trg. hiša Pirchan.)
Spainice, jedilnice, gospodeke sobe,
klubgarniture, pohištvo iz mehkega
lesa, kuhinjsko pohištvo, železno
pohištvo, vložki, modroce, stolice,
posteljno perje, preproge, pedobe,
zrcala, gradl za modroce, platna,
blago za pohištvo, linoleum i. t. d.,
po izvanredno znižanih cenah.
Svoboden ogled, vsakdanja vanjska razpoložljivost.
Ceniki brezplačno. 641

Dr. Viktor Gregorič,
okrajni zdravnik v Gor. Poljčanah
ordinira vsaki dan v hiši g. Sevski-je
od 1. avgusta naprej. 676

Stara železnina

izbrano za kovače, ključavničarje, sodarje, vsakovrstna
orodje in stroje, dele strojev itd. prodajata
:: **Brata Arbeiter, Maribor,** ::
5-5 Usnjarska ulica 2. 582
Kupujeta tudi vsako vrsto starega železja, kot stare stroje,
litino in odpadke po dnevnih cenah.

RUŠKA KOČA
pri Sv. Arhu na Pohorju, 1250 m,
pošta in železniška postaja Ruše
Plantazsko letovišče
v krasni legi
Mrzle in tople kopeli
Izprehodi po gozdu
Ostrba od 1. maja
do 15. oktobra
Poštna sveza trikrat
na teden

Blago za zastave
se dobi v vsaki množini po znižani ceni pri
Franju Maier-ju, Maribor,
Glavni trg 9. 2-2 623

Iz Havre v Ameriko samo šest dni
Edine najkrajše črte prek Havre, Cherbourg
in Antwerpen v Newyork. — Vozne listke in za-
devna pojasnila izdaje edina koncesijonirana potovalna
pisarna
Ivan Kraker
v Ljubljani,
Kolodvorska ulica
šte. 41.

Gonilni jermeni
za tovarne, mlino, žage in poljedeljske stroje v vsaki
širini v zalogi pri
Ivanu Kravos, Maribor,
4-5 Aleksandrova cesta 14. 569

MALINOVEC
sladek, dobite po pošti od 10 do 40 kg,
po železnici od 20 kg naprej. Izdeluje se
trojna kakovost: B po 40 K, G I po 54K,
Gs po 60 K za 1 kg. Zadnji malinovec
(Gs) je najbolj gost. Ljubijo ga kavarne
in gostilne. Za pristnost in izborno blago
jamčim zdravim in bolnim odjemalcem.

Industrija sadnih izdelkov
v Selnici ob Dravi. 428

Nova trgovina!
MILOŠ OSET, MARIBOR,
Aleksandrova cesta 45, nasproti glavnega kolodvora,
priporoča raznovrstno špecerijsko in kolonijalno blago ter deželne
pridelke. — Prosi cenjeno občinstvo za obilen obisk.
Solidna in točna postrežba!
595
Slovenci, Slovenke, darujte za sklad KZ!